

6 PROJECTEN OM MENSEN MET DEMENTIE TE STEUNEN

Sinds 1995 zet Stopalzheimer zich in om fundamenteel en klinisch onderzoek te financieren naar de ziekte van Alzheimer en andere vormen van dementie. Zo willen we de ziekte beter begrijpen en de ontwikkeling van vroegtijdigere en effectievere behandelingen te bevorderen.

Sinds drie jaar ondersteunt de stichting ook psychosociaal onderzoek. Want zolang er geen breed toegankelijke genezende behandelingen bestaan, is het essentieel om nu al actie te ondernemen om de levenskwaliteit van mensen met dementie, hun naasten en de professionals die hen begeleiden te verbeteren.

Ook dit jaar kunnen we dankzij uw vrijgevigheid verder gaan. We zijn trots dat we 6 nieuwe projecten kunnen financieren voor een totaalbedrag van meer dan een half miljoen euro, geselecteerd uit 33 kandidaturen. Deze initiatieven zijn gericht op dagelijkse uitdagingen die dementie heeft op onze samenleving.

Een strenge selectie als garantie voor impact

Elk ondersteund project doorloopt een veeleisend selectieproces. De kandidaturen worden geanalyseerd door een adviesraad van onafhankelijke experts gespecialiseerd in psychosociaal onderzoek, met strikte naleving van ethische regels en zonder belangenconflicten.

De projecten worden beoordeeld op basis van verschillende criteria: hun wetenschappelijke kwaliteit, de duidelijkheid van hun methodologie, hun haalbaarheid, maar vooral hun concrete impact op het leven van mensen met dementie, mantelzorgers en zorgverleners.

Deze strenge selectieprocedure is essentieel. Dit zorgt ervoor dat elke euro die u schenkt bijdraagt aan nuttige,

De laureaten van de psychosociale beurzen.

goed onderbouwde projecten die concrete oplossingen bieden.

Het is trouwens door deze hoge standaard dat we vandaag kunnen rekenen op de steun van institutionele partners aan onze zijde te mobiliseren. De Koning Boudewijnstichting ondersteunt via het Aline Fonds twee van de geselecteerde projecten.

Uw impact is concreet

Vandaag leven in België meer dan 220.000 mensen met een vorm van dementie. Achter dit cijfer schuilen volledige families die geconfronteerd worden met vaak complexe en zware realiteiten.

Door deze projecten te steunen, draagt u rechtstreeks bij aan het ontwikkelen van oplossingen die het dagelijks leven van mensen met dementie en hun omgeving verbeteren.

Onderzoek steunen betekent zoeken om te genezen, maar ook om nu al voor een betere levenskwaliteit te zorgen.

ONZE PSYCHOSOCIALE ADVIESRAAD BESTAAT UIT:

Pr. Jan Steyaert,
Expertisecentrum Dementie Vlaanderen

Philippe Meeus,
Uittredend voorzitter Alzheimer Belgique en ergotherapeut

Tomas Lambrecht,
Blikopener Gezondheid en Zorg

Caroline Guffens,
Codirectrice en medeoprichter van de vzw Le Bien Vieillir

Pr. Isabelle De Brauwer,
Afdelingshoofd in het ziekenhuis Saint-Luc

Dr. Eric Salmon,
Neuroloog en emeritus hoogleraar Universiteit van Luik

Kristine Kloeck,
Mantelzorger

Hilde Vanderlinden,
Psycholoog en referentiepersoon dementie

Liesbeth Zeegers,
Zorgverantwoordelijke van Familiehulp

Peter Van Houtven,
Directeur van de Alzheimer Liga Vlaanderen

Dankzij uw steun kunnen wij dit jaar
6 psychosociale onderzoeksprojecten
financieren voor een totaal van

€ 500.000

Geselecteerd op basis van hun potentiële impact, richten deze projecten zich op het verbeteren van de levenskwaliteit van mensen met de ziekte van Alzheimer of een verwante aandoening, én van hun naasten, door in te spelen op de behoeften van zowel mensen met dementie als mantelzorgers en zorgverleners.

Bedankt!

DE BUDGETTEN VOOR PSYCHOSOCIALE ONDERZOEKSPROJECTEN ZIJN DOORGAANS BESCHIEDENER OMDAT ZE AFHANKELIJK ZIJN VAN KWALITATIEVE, MINDER KOSTBARE METHODES. ELKE BEURS WORDT AANGEPAST AAN DE SPECIFIEKE BEHOEFTE VAN DE PROJECTEN, VASTGESTELD DOOR DE ONDERZOEKERS EN ONZE EXPERTS, OM DE EFFECTIVITEIT TE MAXIMALISEREN.

Referentie voor
dementie: een
ondersteuningsplatform
voor de praktijk

Isabelle Simoes Loureiro
en
Caroline Guffens

UMONS & Le Bien Vieillir vzw

→ € 50.000

In woonzorgcentra ontbreekt het referentiepersonen voor dementie nog vaak aan één centrale, betrouwbare en praktische plek waar ze antwoorden kunnen vinden op hun vragen uit de dagelijkse praktijk. Het project van Caroline Guffens (vzw Le Bien Vieillir) en Isabelle Simoes Loureiro (UMONS) wil samen met deze professionals een digitaal, collaboratief platform ontwikkelen. Dit platform moet zowel een hulpmiddel met informatiebronnen zijn als een ruimte waar collega's ervaringen kunnen uitwisselen. Het platform zal praktische fiches, juridische richtlijnen, concrete tips en inhoud op maat van de praktijk samenbrengen. Zo kan het platform als hulpmiddel dienen voor de begeleiding van bewoners met cognitieve stoornissen. **Het doel is om de vaardigheden en het zelfvertrouwen van zorgprofessionals te versterken, en tegelijk hun isolement te doorbreken, zodat de kwaliteit van de dagelijkse zorg en begeleiding verbetert.**

BRIDGE :
Inclusieve dementiezorg voor
etnische minderheden in
Vlaanderen en Brussel *

Katrin Gillis

Odisee Hogeschool

→ € 80.000

→ De toegang tot passende zorg blijft voor sommige gezinnen met een migratieachtergrond moeilijker door culturele en structurele ongelijkheden. Stigma, taboes, bepaalde overtuigingen rond geheugenproblemen en een sterke druk van familiale solidariteit zorgen er vaak voor dat men pas laat hulp zoekt, terwijl de noden wel degelijk groot zijn. Met het project BRIDGE willen Katrin Gillis en haar team eerst beter begrijpen welke obstakels er zijn. Dat zal gebeuren via een veldonderzoek met families en professionals. Vervolgens worden cultureel aangepaste hulpmiddelen ontwikkeld in samenspraak met de betrokken gemeenschappen. Het doel is een praktische BRIDGE-toolkit te ontwerpen, bedoeld voor zowel mantelzorgers als zorgverleners, om een vroegere doorverwijzing naar zorg te vergemakkelijken. Daarnaast willen ze zo een betere ondersteuning bieden aan mensen met dementie die ook een migratiegeschiedenis hebben.

GPU: beter inzicht in zorg voor personen met zeer ernstige gedragsproblemen bij dementie

Anne Nobels

UZ Gent

→ € 12.865

→ Een kleine groep mensen met dementie ontwikkelt zeer ernstige gedragsproblemen. Deze complexe zorgvragen vereisen gespecialiseerde zorg, nauwe samenwerking tussen professionals en een omgeving die veiligheid biedt aan patiënt, familie en zorgteams. Om aan deze groeiende zorgnood tegemoet te komen, werden de afgelopen jaren in verschillende ziekenhuizen geriatrisch-psychiatrische units (GPUs) of vergelijkbare zorgmodellen opgericht.

Anne Nobels en haar team aan het UZ Gent willen beter begrijpen hoe deze afdelingen werken, welke impact de complexe zorg heeft op de zorgverleners en wat er nodig is om gepaste zorg te bieden. Via groeps gesprekken met zorgprofessionals brengen ze goede praktijken, knelpunten en concrete noden in kaart op het vlak van expertise, ondersteuning en organisatie. De resultaten moeten leiden tot praktische aanbevelingen om deze gespecialiseerde afdelingen verder te versterken en de zorg voor personen met dementie en ernstige gedragsproblemen te verbeteren.

FadCare : beter omgaan met cognitieve vermoeidheid *

Fabienne Collette en Sami El Kaddouri

ULiège

→ € 116.550

→ Cognitieve vermoeidheid is een veelvoorkomend symptoom bij de ziekte van Alzheimer. Ze maakt het dagelijks leven moeilijker, beperkt deelname aan activiteiten en belast ook mantelzorgers. Het project van professor Fabienne Collette en Sami El Kaddouri (Université de Liège) wil samen met mensen met dementie, naasten en klinici een eenvoudige en gepersonaliseerde psycho-educatieve interventie ontwikkelen. Deze zal rechtstreeks gekoppeld worden aan betekenisvolle dagelijkse activiteiten. Concreet helpt deze aanpak betrokken personen om vroege signalen van vermoeidheid te herkennen, hun inspanningen beter te doseren en hun dagelijkse activiteiten aan te passen. Tegelijk krijgen mantelzorgers en zorgverleners praktische tools om de ze vermoeidheid beter te begrijpen en de persoon in zijn of haar activiteiten te ondersteunen.

Het doel is om een praktisch hulpmiddel te bieden dat eenvoudig kan worden geïntegreerd in geheugenklinieken, zodat de levenskwaliteit thuis én in een zorginstelling meteen kan verbeteren.

DOMUS-DEM: onderzoek naar leefomgeving in woonzorgcentra

Sophie Albrecht, Margo Annemans, Ivo Dewit en Dorien Eeckhout

Karel de Grote Hogeschool en Universiteit Antwerpen

→ € 143.595

→ In woonzorgcentra heeft de fysieke omgeving rechtstreeks invloed op het welzijn van mensen met dementie én op dat van hun zorgmedewerkers. Toch worden de concrete effecten van licht, geluid, kleuren, visuele herkenningspunten of rustruimtes nog te weinig vertaald naar eenvoudige en haalbare oplossingen voor bestaande voorzieningen.

Het project DOMUS-DEM, geleid door Sophie Albrecht in samenwerking met UA (A+I research group en service design) wil deze leemte opvullen. Samen met bewoners, familie, personeel en architecten gaan ze onderzoeken welke ruimtelijke elementen het dagelijks leven ondersteunen of juist belemmeren. Op basis daarvan worden realistische en betaalbare inrichtingsvoorstellen uitgewerkt, die vervolgens getest en geëvalueerd worden in verschillende woonzorgcentra.

Vroege opsporing van dementie in de eerstelijnszorg

Patricia De Vriendt

→ € 117.940

de Academische werkplaats Eerste Lijn (AWEL) vertegenwoordigd door Patricia De Vriendt In een samenwerking tussen Arteveldehogeschool, Familiehulp vzw; Wit-gele Kruis West Vlaanderen; Wit-gele Kruis Federatie; ELZ Scheldekracht; ELZ Midden West Vlaanderen; Huisartsenkring Scheldekracht en Huisartsenkring Trihak

→ De eerste tekenen van dementie worden vaak nog te laat of versnipperd opgemerkt. Daardoor wordt de diagnose vertraagd, raken de zorgtrajecten moeilijk georganiseerd en blijven families in onzekerheid.

Het project van dit team wil eerstelijnsprofessionals helpen om vroeger waarschuwingssignalen te herkennen bij oudere mensen die thuis wonen. Hiervoor wordt samen met zorgverleners een praktisch handelingskader ontwikkeld, aangepast aan de dagelijkse realiteit. Dit zal de professionals ondersteunen om beter te observeren, beter samen te werken en sneller door te verwijzen voor een gepaste evaluatie. Een vroegtijdige diagnose helpt om sneller duidelijkheid te krijgen, de zorg beter af te stemmen en de autonomie van de persoon met dementie zo lang mogelijk te behouden.

Met de steun van het Aline Fonds, beheerd door de Koning Boudewijnstichting.